

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

772

Vragen van de leden **Van Bommel** (SP) en **Omtzigt** (CDA) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *executies in Iran* (ingezonden 16 november 2012).

Antwoord van minister **Timmermans** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 6 december 2012).

Vraag 1

Bent u bekend met de grote zorgen die Amnesty International heeft met betrekking tot executies in Iran, waaronder de zorgen die worden geuit in een recent bericht over vijf mensen voor wie executie op handen is?¹ Wat kunt u mededelen over het lot van deze vijf ter dood veroordeelden?

Antwoord 1

Ja, daarmee ben ik bekend en ik deel de zorgen met betrekking tot executies in Iran. In het bericht van Amnesty International wordt één persoon met naam genoemd, de heer Gholamy. Hij is tegelijk met negen andere veroordeelden op 7 november jl. ter dood gebracht.

Vraag 2

Hoeveel executies zijn er in Iran dit jaar reeds voltrokken? Kunt u aangeven hoe u aan dit getal bent gekomen? Kunt u bevestigen dat het officiële aantal executies dat door de Iraanse autoriteiten wordt opgegeven waarschijnlijk (ruim) minder is dan het werkelijke aantal executies? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 2

De Iraanse autoriteiten hebben tot nu toe voor dit jaar 262 executies bekendgemaakt. Volgens gegevens waarop de Nederlandse ambassade in Teheran zich baseert zijn in 2012 tot op heden 344 doodstrafvonnissen voltrokken. De Nederlandse ambassade houdt het aantal executies bij op basis van onafhankelijke binnenlandse en buitenlandse bronnen en deelt deze cijfers met partnerlanden. Het is niet uit te sluiten dat het werkelijke aantal executies hoger ligt.

¹ Fears for five men facing execution in Iran, including one tomorrow, http://www.amnesty.org.uk/news_details.asp?NewsID=20433, 6 november 2012.

Vraag 3

Is het waar dat verreweg de meeste mensen in Iran vanwege drugsgerelateerde zaken worden geëxecuteerd? Voor welke andere delicten worden mensen in Iran geëxecuteerd? Worden mensen ook geëxecuteerd om politieke redenen?

Antwoord 3

Ja. Andere delicten waarvoor de doodstraf wordt opgelegd zijn onder meer verkrachting en moord. In enkele gevallen zijn mensen ter dood veroordeeld vanwege Moharebeh («strijd tegen God en zijn profeet»). Het valt niet uit te sluiten dat achter dit containerbegrip andere motieven – zoals politieke – schuilgaan.

Vraag 4

Is het waar dat ook personen onder de 18 jaar worden geëxecuteerd in Iran?²

Antwoord 4

Voor zover bekend zijn er dit jaar geen minderjarigen ter dood gebracht. In 2010 en 2011 is dit wel een aantal keer gebeurd. Het huidige wetboek van strafrecht bevat geen verbod op de doodstraf voor minderjarigen. De concept herziening van het wetboek van strafrecht verbiedt de doodstraf voor minderjarigen voor misdrijven waar de rechter discretionaire bevoegdheid heeft (zoals drugsgerelateerde zaken). Van dit verbod zijn uitgezonderd delicten waarop volgens de sharia de doodstraf staat, zoals verkrachting en moord.

Vraag 5

Deelt u de opvatting van Amnesty International dat met betrekking tot executies momenteel sprake is van een «state killing spree» en dat veel mensen bovendien worden geëxecuteerd na oneerlijke processen? Indien neen, waarom niet? Indien ja, bent u bereid om bilateraal en in EU-verband protest aan te tekenen tegen de gang van zaken betreffende de vele executies in Iran en bent u bereid de Kamer op korte termijn te informeren over uw inspanningen? Indien neen, waarom niet? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

Volgens Nederlandse telling is ten opzichte van vorig jaar (436 executies) geen sprake van een sterke stijging in het aantal doodstrafopleggingen. In Iran vinden regelmatig schendingen van het recht op een eerlijk proces plaats.

Nederland is principieel tegen de doodstraf en draagt dit ondubbelzinnig uit. Zo heeft Nederland op 21 oktober jl. protest aangetekend bij de Iraanse ambassadeur in Den Haag tegen de dreigende executie van elf personen en de autoriteiten opgeroepen hiervan af te zien. Binnen de EU neemt Nederland regelmatig het initiatief tot EU-actie tegen oplegging van de doodstraf in Iran (onder meer in de vorm van gezamenlijke demarches en verklaringen van HV Ashton).

² Iran keeps up high number of executions: UN expert, <http://www.google.com/hostednews/afp/article/ALeqM5hhjgl7cinvsFIGE4TcQzeJXk4tvg?docId=CNG.288ae19ef23d74a8f93c88e974e48527.51>, 22 oktober 2012.